

Saksliste for møte i faggruppa 26.11.2018 kl.1200-1530, Hovet, Ålen

Sak 11/18 Verdensarven på kommunenes, fylkeskommunenes og fylkesmennenes hjemmesider.

Det vises til diskusjonene i både faggruppa og verdensarvrådet omkring kommunenes og fylkeskommunenes informasjonsansvar om verdensarven.

Ordfører Ragnhild Aashaug i Tolga kommune har tatt opp spørsmålet om hvordan kommunene og fylkeskommunene kan heve sin presentasjon av verdensarven på sine hjemmesider. Med unntak av Røros er opplysninger om verdensarven ikke lett tilgjengelig på hjemmesidene til kommunene i Circumferensen . Begge fylkeskommunene har en grei omtale av verdensarven. Ingen av fylkesmennenes hjemmesider omtaler verdensarven.

Temaet er gjerne berørt i tilknytning til museer og kultur. Verdensarvsenterets hjemmeside som ble lansert i vår, er både omfattende, oppdatert og fint designet, og vil være naturlig å linke til for alle aktørene innenfor verdensarvsegmentet.

Under finner dere en oversikt hvor koordinator har forsøkt å kategorisere temaets plassering hos de forskjellige offentlige forvaltningsaktørene

Os kommune; Under tema museum og kultur, med en kort intro og link til Røros kommunes hjemmesider.

Holtålen kommune; Under tema kulturarv og museum, med en kort intro og link til Røros kommunes hjemmesider

Tolga kommune; Ingen omtale

Engerdal kommune; Nevnt under kulturvern, om Femundshytten, men gamle opplysninger

Røros kommune; Synlig og bred omtale, men må oppdateres og kvalitetssikres

Hedmark fylkeskommune; Under hovedtema kulturarv, med eget oppslag på verdensarv. Generell omtale omtale, og link til Riksantikvarens hjemmesider og link til Regional plan for Røros bergstad og Circumferensen

Trøndelag fylkeskommune; Egen omtale under tema/tjeneste kulturminnevern, og linker til RA, Verdensarvenroros , Unesco og Norges Verdensarv

Fylkesmannen i Trøndelag; Ingen omtale

Fylkesmannen i Hedmark; Ingen omtale

Med forbehold om at det er noe koordinator ikke har fått med seg, er det et betydelig potensiale for forbedringer. Dette må kunne gjennomføres innenfor en rimelig tidshorison (2019). Temaet burde ideelt sett være tatt inn i Handlingsplanen til regional plan for 2019-2021, men den «glapp». Koordinator vil kunne ha en koordinerende og delvis utførende rolle i dette oppgraderingsarbeidet, i etterkant av slutføringen av forvaltningsplanen. Verdensarvsenteret vil også ha en sentral plass i dette arbeidet.

På møtet må vi ta diskusjon om hvordan dette forbedringsarbeidet kan organiseres på best mulig måte, slik at vi før neste årsskifte har en betydelig bedre status.

Saken vil bli tatt opp på verdensarvrådets møte den 7. desember.

Innstilling;

Verdensarvkoordinator, verdensarvsenteret og faggruppas medlemmer tar initiativ og en oppgradering av kommunenes, fylkeskommunenes og fylkesmennes omtaler av verdensarven. Arbeidet ferdigstilles i løpet av 2019.

Vedtak;

Sak 12/18 Oppfølging av gamle, og nye aktuell prosjekter det kan søkes midler om for 2019.

For 2018 hadde faggruppa en gjennomgang av aktuelle prosjekter i november. Gjennomgangen medførte at det ble omsøkt midler til prosjekter fra alle de 5 kommunene på 2018-budsjettet. Utenom «Rørosporfølgen» ble det tildelt midler;

Os kommune; Narjordetprosjektet og videreføring seterprosjektet (kr. 200000 fra RA)

Tolga kommune; Infosenter i kraftstasjonen (kr. 300000 fra RA)

Holtålen kommune; skilt og infoopplegg på Muggruva. (kr.250000 fra fylkeskommunen)

Engerdal kommune; Reguleringsplan Femundshytten. (kr.100000 fra RA og kr.90000 fra fylkeskommunen. Flere av disse prosjektene videreføres til 2019. Noen ved overføring av årets midler, og noen må muligens ha tilførsel av mere midler.

Det bes også om at dere tenker gjennom nye prosjekter, gjerne relatert til handlingsplanen for 2019-2021, (Vedlagt), men også andre som dere mener kan være aktuelle å søke finansiering til. Både konkrete istandsettings- eller tilretteleggingsprosjekter, men også rene informasjonsprosjekter kan være aktuelle.

Saken legges fram til drøfting uten innstilling.

Vedtak;

Sak 13/18 10- og 40-årsjubileet 2020. Konkretisering av markeringer.

I sak 05/18 gjennomførte faggruppa en idedugnad med tanke på markering av 10-årsjubileet for utvidelsen av verdensarven til Røros Bergstad og Circumferensen, og 40-årsjubileet for etableringen av Bergstaden som

verdensarv. Vedlagt finner dere tabellen over aktuelle tiltak nedfelt etter idedugnaden.

I verdensarvrådsmøtet den 21.09.18, vedtok rådet at det ikke skal lages en jubileumskalender (Sak 11/18). Dermed er den ballen død. Men det går raskt mot 2020, og kommunene, Verdensarvsenteret, fylkeskommunene og kommunene bør før årsskiftet 2018/2019 ha bestemt hvordan markeringen skal foregå, og foreslått en organisering av arbeidet med markeringen.

Er første skritt er at faggruppa legger fram et forslag i etterkant av dette møtet, og at dette behandles av verdensarvrådet på rådets møte den 7. desember.

Et sikkert punkt er montering og avduking av plakettene laget for innskrivingen i 2010. (Disse er ankommet Røros, og ligger på arkivet). Hvordan kan dette markeres i den enkelte kommune.

Det foreslås at vi går gjennom tabellen fra den 06.06.2018 og gjør et utvalg og diskuterer organisering av arbeidet på møtet. Det kan være aktuelt å ta inn en søknad om midler til forberedelse og gjennomføring fra koordinator eller fra verdensarvsenteret.

Saken legges fram til drøfting og uten innstilling;

Vedtak;

Sak 14/18 Forvaltningsplanen – gjennomgang av attributter og signifikante objekter og oppsluttende verdier innenfor verdensarven.

Faggruppemøtet den 20.04.2018 hadde forvaltningsplanen som tema. På møtet ble det bl.a. presentert utkast/mal til en tabell over attributter, signifikante objekter og oppsluttende verdier innenfor verdensarven.

Magnus Borgos, Ragnhild Hoel og Torfinn Rohde hadde et arbeidsmøte på Røros den 08.11. og jobbet seg gjennom attributter, signifikante objekter og oppsluttende verdier for flere hovedtema (Bysamfunn, gruver, transportsystemer, jordbruksområder m.fl.)

Resultatet så langt er vedlagt og vil bli presentert på faggruppemøtet. Arbeidsgruppa for forvaltningsplanarbeidet skal møtes på Hamar den 22.november og bearbeide den vedlagte tabellen videre, samt legge opp løpet videre for forvaltningsplanarbeidet vinteren 2018/2019.

På møtet vil arbeidsgruppa presentere tabellen og bakgrunnen for klassifisering og plassering i de forskjellige kategoriene, og legge fram noen tanker om endringer i verdensarvstatus for utvalgte områder.

Sak 15/18 NIBR- Rapporten; Kulturminnemiljøet på Røros og i Fjellregionen.

På oppdrag fra Regionrådet for fjellregionen utarbeidet Norsk Institutt for By og regionforskning våren/sommeren 2018 rapporten «Kulturminnemiljøet på Røros og i fjellregionen». Rapporten er tenkt som et strategisk verktøy for å styrke kulturminnemiljøet i regionen ytterligere, med tanke på den pågående regionreformen og den varslede nye stortingsmeldingen om kulturminnevernet som startes opp nå i høst.

Rapporten beskriver og forsøker å «kvantifisere» kulturminnemiljøet i regionen i form av sysselsetting og kompetanse. I tillegg til håndtverkere, forvaltnings- og museumsmiljøene, omtales også naturforvaltningsmiljøet, reiselivet og bedriftsmiljøene som er sterkest knyttet til verdensarven og kulturminnemiljøet. Det gjøres en sammenligning mellom kulturminnemiljøet i Røros og fjellregionen og noen andre større kulturminnemiljøer som Bryggen i Bergen og Bergen, Nidarosdomen og Trondheim, Rjukan og Notodden og Lillehammermiljøet. I sluttkapitlet «Sentrale funn» pekes det på at kulturminnemiljøet på Røros og fjellregionen vil kunne håndtere både nasjonale og internasjonale oppgaver på vegne av større nedslagsfelt enn bare regionen. Dette kan oppnås gjennom enda sterkere sammenknytting mellom de eksisterende miljøene, og ha en lokal strategi for et slikt strategiarbeid.

På møtet vil rapportens hovedkonklusjoner bli presentert og koordinator vil invitere til en diskusjon om tema som verdensarvrådet kan spille inn som momenter til Stortingsmeldinga om kulturminnevernet med utgangspunkt i verdensarven.

Sak 15/18 Møteplan 2019

Rådmannen har bedt koordinator legge fram en tidsbruksplan for arbeidet med forvaltningsplanen. Dett betyr avsetning av fortrinnsvis et antall «hele» uker til dette arbeidet fram mot påske 2019. Dette vil innbefatte både skrivearbeid, medvirkningsmøter og møter i faggruppa og «oppsøkende virksomhet» hos faggruppemedlemmer og institusjoner.

Det foreslås at vi legger opp til et heldags fagseminar med fokus på forvaltningsplanen, i forkant av Martnan.

Torsdag den 14. februar (Røros)

og at følgende datoer avsettes til faggruppemøter

Torsdag 4.april (Engerdal)

Torsdag 13.juni (Os)

Torsdag 19. september (Holtålen)

Torsdag 28.november (Tolga)

Merk også;

Verdensarvforum på Vega 6.-8.mai

Nordisk verdensarvkonferanse 2.-5. september i Stockholm.

Spesielt verdensarvforum er en viktig og interessant møteplass, hvor også departementet og Riksantikvaren er tilgjengelig gjennom hele programmet.

- Sak 15/18**   **Orienteringssaker;**
Skilting v/Torfinn
Utvidelse uthusprosjektet v/Torfinn
Status kulturminneplaner
- Sak 16/18**   **Eventuelt**